

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta

Päätöspäivämäärä 10.06.2026

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 10.06.2026

Lähetekeskustelu työllisyyspalvelujen vuosiavustuksista välityömarkkinatoimijoille

283/14.00.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

työllisyysjohtaja Taisto Tuominen, puh. 044 482 6976

Päätös**Esittelijä**

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta merkitsee lähetekeskustelun tiedoksi.

Perusteluosa

TE-uudistuksen jälkeen vuonna 2025 työllisyyspalvelut lähti nopeassa tahdissa kehittämään palvelusuunnitelman mukaisesti omaa lakisääteisiä avustuksia täydentävää avustuskokonaisuuttaan. Tässä yhteydessä kehitettiin vuoropuhelussa alueen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa uusi vuosiavustus. Elinvoima- ja työllisyysjaosto päätti uuden välityömarkkinoille suunnatun vuosiavustuksen ehdoista kokouksessaan 12.5.2025/§50. Vuosiavustus oli haussa ensimmäistä kertaa syyskuussa 2025 ja elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päätti sen saajista kokouksessaan 14.10.2025/§37. Avustusta myönnettiin kyseisellä päätöksellä alun perin 17 yhdistykselle yhteensä 64 henkilön työllistämiseen. Myöntöpäätöksen jälkeen kaksi toimijaa ilmoitti, etteivät ota avustusta vastaan. Kesäkuun alkuun 2026

mennessä kaikki 15 avustuksen vastaanottanutta toimijaa on palkannut ehtojen mukaisesti yhteensä 58 henkilöä vuoden työsuhteisiin.

Välityömarkkinatoimijoiden vuosiavustus rakennettiin osin tulosperusteiseksi ja siinä on kaksi erilaista kannustavaa tulospalkkiomallia. Yhdistys saa pitää myönnetyn avustussumman, mikäli työllistetty saa toisen, vähintään 12 kuukautta kestävän työn jakson aikana tai yhdistys voi saada tulospalkkiota, mikäli työllistetty saa työjakson päätyttyä kuukauden sisällä uuden, vähintään 12 kuukautta kestävän työsuhteen. Lisäksi vaikuttavuutta on pyritty lisäämään määrittelemällä, että mikäli edellisinä vuosina avustuksella palkatuista työttömänä on tarkasteluhetkellä (3 kuukautta työsuhteen päättymisestä) enemmän kuin 50 %, vuosiavustusta ei myönnetä avustuksen saajalle uudelleen. Myöntöperusteissa on todettu, että tätä vaikuttavuutta voidaan tarkastella työjaksojen keston vuoksi aikaisintaan vuoden 2027 aikana.

Koska vuosiavustus on uusi, työllisyyspalvelut on halunnut aktiivisesti saada sen toimivuudesta palautetta yhdistyskentältä. Työllisyyspalvelut oli huhtikuussa mukana yhdistyksille järjestetyssä keskustelutilaisuudessa, jossa esiteltiin ja keskusteltiin nykyisen vuosiavustusmallin ehdoista ja toimivuudesta. Tilaisuudessa oli mukana sekä avustusta saaneita että muita yhdistyksiä. Lisäksi vuosiavustusta saaneille yhdistyksille toimitettiin toukokuussa 2026 kysely, jossa pyydettiin palautetta nyt käynnissä olevan avustuskauden kokemuksista. Palaute oli pääsääntöisesti positiivista ja vuosiavustus koettiin hyvänä mahdollisuutena toteuttaa työsuhteita yhdistysten tehtävissä. Kiitosta saatiin yleisesti avustuksen käyttöönotosta, avustuksen käytön helppoudesta ja pitkästä tukijaksosta henkilöä kohden. Kehittämistä ja muutoksia toivottiin mm. avustuksen suuruuteen sekä vaikuttavuustavoitteisiin, jotka koettiin liian korkeiksi asiakaskohderyhmään nähden.

Nyt samaan aikaan, kun työllisyyspalvelut valmistautuu mahdolliseen uuteen vuosivastuksen hakukierrokseen, Työ- ja elinkeinoministeriö on laittanut lausunnolle ehdotuksen uudesta työllisyyspoliittisesta tuesta yhdistyksille ja säätiöille. Läpi mennessään tuki vaatisi työvoimaviranjärjestämistä annetun lain muuttamista ja olisi työvoimaviranomaisille uusi tehtävä. Rahoitus tulisi valtionosuuksina kunnille, mutta valtakunnan tasolla tähän on ajateltu kohdentaa vain 13 miljoonaa euroa. Tuki olisi melko samanlainen kuin aiemmin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukainen työvoimapolitiittinen avustus ns. TYPO-avustus, joka kohdentui erilaisiin työllisyyttä edistäviin hankkeisiin. Myös tämä uusi tuki tulisi kohdentaa työllisyysalueen kehittämisen arvioinnin ja sääntöjen mukaisesti yhdistysten ja säätiöiden toteuttamaan hanketoimintaan. Työvoimaviranomaisen tulisi itse luoda tuelle omat tarkemmat rajaukset ja myöntöperusteet.

Vertailu

Nämä kaksi avustusta kohdentuvat molemmat toteutuessaan yhdistyskentälle ja työllistämistoimintaan. Molemmat avustukset vaativat viranomaiselta erillisen avustusprosessin kehittämistä, maksatusta ja seuranta. Vuosivastus kohdentuu suoraan henkilön palkkauskustannuksiin, kun taas työllisyyspolitiittinen tuki kohdentuisi lakiehdotuksen mukaan enintään kolmen vuoden ajan hanketoimintaan eli käytännössä työllistämistoimintaan. Hallituksen esitys uudesta tuesta kohdentuu kenties selkeämmin pidempään työttömänä olleisiin henkilöihin kuin mitä kaupungin vuosivastuksella on palkattu. Näin ollen, vaikka molemmat kohdentuvat yhdistyskentälle, jossain määrin kohteena olisi kuitenkin eripainotteiset kohderyhmät.

Tällä hetkellä lakiluonnos uudesta työllisyyspolitiittisesta avustuksesta pitää sisällään rajoittavan ehdon sille, että avustusta ei voida myöntää eikä sitä voi käyttää toimintaan, johon on päällekkäinen rahoitus. Lausunnossa pyydämme lain säätäjää

kiinnittämään tähän huomiota ja määrittelemään tarkemmin, mitä päällekkäisellä toiminnalla tarkoitetaan. Mikäli tarkennusta lakiin ei tule on mahdollista, että niille yhdistystoimijoille, joille on myönnetty ja maksettu yhdistysten vuosivastusta ei voida myöntää uutta työllisyyspoliittista avustusta niin kauan, kun vuosivastuksella rekrytoidut työsuhteet ovat voimassa.

Ehdotus

Koska kaupungin oma välityömarkkinoiden vuosivastus on toiminut vasta vähän aikaa eikä sen vaikuttavuudesta työllistämisen edistämisen osalta voida vielä tehdä johtopäätöksiä, työllisyyspalvelut ehdottaa, että jatkamme välityömarkkinoiden vuosivastuksen valmistelua syksyn 2026 haun toteuttamiseksi kehittämällä avustusta edelleen huomioiden erityisesti uusi mahdollinen työllisyyspoliittinen tuki.

Vuosivastuksen myöntöperusteet, kohderyhmä, haettavissa oleva määräraha ja muut ehdot tullaan käsittelemään erikseen elinvoima- ja hyvinvointilautakunnassa ennen haun avaamista.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-